

kii atu ana ahau ki a Reweti Pita Kingi, e hoa he turanga ano tou, otira kore rawa i whakarongo.

“No te taenga ki te wa hei tohu i tetahi tangata mo Te Tai-Tokerau mo te Pooti Mema, tohungia ana e ahau ko Paraire Paikea. Ko te riringa tenei o Pita Kingi ki ahau. Waihoki ko te pekenga tenei o Pita Kingi, tau rawa atu ki runga o te kauri, te takanga iho i runga o te kauri, tata tonu ka hemo. Ko te tino hokinga tenei o Reweti P. Kingi, ka takanoninoni ano i roto i nga paru i whakarerea atu ra e ia i mua atu i tona urunga mai ki tenei Maramatanga.

“Koia ahau ka mea atu nei ki a koe e Reweti Pita Kingi kau mai ki uta, kei ngaro koe ki roto i te paruparu me te wai-tote.

“No reira kau-maj ki uta, ki te u mai koe ki uta, katahi koe ka pootingia e Ngapuhi nui tonu, mo te Pootitanga o 1931, a, ko reira ano hoki koe whiwhi ai ki nga moni a te Kawanatanga, e tangihia nei e koe.”

“No reira e nga Iwi o te motu kia kaha ano te titiro i nga kupu tika me nga kupu pohehe, rorirori, wairangi ano hoki, penei me nga kupu wairangi a Reweti Pita Kingi.”

Heoi ano, T. W. RATANA. Ratana Pa.

NGA RUANUKU O TE HOHONU

(R.T.K.)

“Kei reira nga kaipuke e teretere ana kei reira taua rewiatana i hanga e koe hei takaro ki reira.” Waiata 104, 26.

I au e tamariki ana, he tino mahi na Te Tairawhiti te patu pakake ara tohora, a, e nui ana hoki te pakake i era nga ra. Kei te takurua ka huri whakararo te haere a te pakeha; hei te raumati ka huri whakarunga. I enei ra ia kua kore e kitea te pakake, a, ui ai te ngakau he ahara i kore ai. Kua torutoru rawa pea, he kore kai ranei no nga moana mahana, a, ka ahu ki nga moana huka o te pu o te tonga, koia hoki te wao o te tohora, te wahi nui te kai.

He moana mokemoke nga moana huka o te tonga i nga tau maha ka huri, tena i enei ra kua huhua rawa nga kaipuke patu tohora ki reira. I te raumati ka huri nei e wha rawa nga tima nunui ko tetahi 17,000 tana te nui, a ko nga kamupene patu tohora kei te whai ki nga tima nunui ake. Kei tera taha atu o te ao ko etahi kamupene me o ratou na kaipuke. Hui katoa nga pakeha kei te patu tohore i nga moana huka o te tonga e 8,000. Ko nga tangata na raua i panui te nui o te tohora ki era moana ko Kapene Kooti (Captain Scott) raua ko Hakaratana (Shackleton) ko nga tangata i whai nei kia tae raua ki te pito o te ao, a tokorua mate katoa atu ki te pu o te tonga.

Ko te iwi nui e whakamoti mai na i te tohora ko te Notwitini. E 23 o ratou tima nunui, 130 nga tima ririki. E 20 tima